

MAGYAR KURIER

Bétsből, Kedden, November' 30-dikán 1819.

B é t s.

A' Német kabinéteknek idegyülekezett Küldöttjeik a' mult isőtörtökön (November 25 dikén) tartották első Conferenciájokat a' Cs. R. Udvari és Státus-Concellaria' épületében. A' Conferentzia' tagjai ezek: — Austria' részéről, Cs. R. Státus és Conferentzialis 's külső dolgokra ügyelő Minister Hertzeg Metternick, a' ki egyszermind Előülő is — 2). Pruszszia' részéről; külső dolgokra ügyelő Minister Gróf Bernstorff, 's az Austriai Cs. Királyi, és a' Württembergi Királyi Udvarokhoz rendeltetve lévő 's telyes hatalommal felruházott H. Követek, General-Lieutenant Baró Krusemark, és Küster urak — 3). Bavaria részéről; Királyi Státustanácsos 's a' belső dolgokra ügyelő Ministerium' Directora Baró Zentner, 's a' Cs. R. Udvarnál lévő K. Követ Baró Stainlein — 4). Szakszonია' részéről; K. Rabinétumi Minister Gróf Einsidel, 's a' Cs. R. Udvarnál lévő Követ Gróf Schulenburg — 5). Hannovera' részéről; K. Rabinéti Minister Gróf Münster, 's a' Cs. R. Udvarnál lévő Követ Státusminister Gróf Hardenberg — 6). Württemberg' részéről; a' Cs. R. Udvarnál lévő Követ Státus minister Gróf Maedelslochn — 7). Baden részéről; a' Nagyhercegségi külső dolgokra

ügyelő Minister Baró Bernstett és a' Cs. R. Udvarnál lévő Követ Baró Tettenborn — 8). A' Hassiai Válosztó Fedelemiség' részéről; a' Cs. R. Udvarnál lévő Követ Baró Münchhausen — 9). Hessen-Darmstatt részéről; Nagyhercegi Titkos Tanácsos 's Udvari Marschall Baró Du-Thil — 10). A' Dániai Udvarból Holsatzia' részéről; a' Cs. R. Udvarnál lévő Követ Státusminister Gróf Bernstorff — 11). Belgiumtól Luxemburg' részéről; a' tanulásra, industria' 's a' plántatartományokra ügyelő K. Minister Falk ur — 12). A' Szakszoniai Nagyhercegi és Herczegi Házak' részéről; Titkos Státusminister Baró Fritsch — 13). Brannschweig' és Nassau' részéről; Nassaui Státusminister Baró Marschall — 14). Mcklenburg Schwerin és Strelitz' részéről; Titkos Státusminister Baró Plessen — 15). Holstein-Oldenburg, Anhalt, és Schwarzburg' részéről; az Oldenburgi Herczegség-béli fő Appellatorium forum' Előülője Berg ur — 16). A' Hohenczollern, Lichtenstein, Reusz, Schaumburg-Lippe, és Waldeck Házak Követje még nem érkezett-meg — 17). A' szabad városok' részéről; Lübecki Senator Hach ur.

Frantzia Ország.

Azon ifjak közzül, a' kik ezen or-

szágban tavaly (1818-ban) arra az időre eljutottak, hogy a katonák közzé sorsolás által előszollitathatnak, Nov. 10-dikén 20 ezeren valósággal elő is szollitattak, oly rendelés mellett, hogy a ki közlők maga helyett December 20-dikáig mást nem állit, akkor maga elő állani 's azon sereghöz, a' hova rendeltetett útnak indulni köteleztetik. A lovassághoz 10,016; az ágyuzókhoz 1232; az Inzsinör Regementekhez 120 emberek rendeltettek közlők; a' hátralévók a' Legiókhoz utasítottak.

Orleans városában Desbois nevű férjfiut hét esztendeig tartó fogság-szenvedésre büntettek azért, hogy egy ifjú hajadon személynen erőszakot tett. Hanem talám magánát a' dolognál is nevezetesebb ezen történetben az a' környúlattás, hogy maga a' férjfi' Prokurátora ilyen erköltsi prédikációt intézett az ítélőszék előtt, 's a' mi még több, a' jelenlévő közönség előtt, a' rossz emberhez: — „Az igazság' temploma, úgy mond, az erköltsiségnek is temploma; „távol légyen tehát tőlem, hogy a' vádolttatott személyt mentsem; megérdemli ő a' mi egész bosszankodásunkat; ő az emberi társaság legelső, legszentebb, és legkellemetesebb kötelességeit sértette meg, tudni illik, azt az oltalmat 's azokat a' tekinteteket, melyekkel a' férjfiak az aszszonyembereknek, ezen szereletreméltó teremtetéseknél, kik a' mi nemző atyáinknak feleségeik 's gyermekeinknek anyjaik, tartozunk; a' kik nélkül semmi boldogság nintsen; 's a' kikkel való társalkodásban semmi föle szereletséltenség nem elhordozhatatlan, 's a' többi.“

A' Bavariai Közönséges Ujságban ily anekdotá-forma nevetséges dolgot olvasunk: — „A' mi Párisi levelezőnk, úgy mond, azt írta vala nekünk nem régen, hogy Herczeg Broglie általállott

volna a' Liberalisoktól a' Ministerialisokhoz, mellyért őtet a' Liberalisok egy anekdotának az újságlevelekben való kihirdetése által leczkézték-meg. Az anekdota az Anglus Minister Walpole idejéből van vétetve, 's így beszéltetik elé a' Frantzia levelekben: — „Walpole eszébe vévén, hogy a' Parlament' alsó házában az Oppositio' padján egy derék nevelésű 's jó fejű, nagy talentumú ifjú ember, jóvállásait gyökeres beszédei által keresztül vagdalja 's néki ekképpen sok bajt okoz, oda megy hozzá, barátságos beszédbe ered 's még valami távolról való atyafiságot is akar véle kötni régi őseikről. Elvégződvén az ülés, mondja Walpole az ifjunak, hogy a' szekerit elfelejtette oda rendelni, tehát engedje-meg, hogy ő is ülhesen-be amazéba, 's hajtassanak az ő háza felé. Jól van. A' szekérben a' Minister legnagyobb lebotsákozással viselte magát, felhozta, hogy a' kettejek közt való vélekedési külömbiségek nem oly nagyok, hogy meg ne egygyezhetnének, arról is beszélt, hogy a' külső követségi személyek közt mostanság mitsoda változások fognak történni — végre, mint ha valami nagyon nevezetést mondana, így szollitja-meg az ifjú Orátort: Hát Etsém Uram! tud-e Spanyolul? 's a' nélkül, hogy a' kérdésére való feleletet megvárta volna, a' hintóból kiszállván a' házába sebesen be-ment. Az ifjú elbámulván gondolkodott, hogy valyon mit akart a' Minister, kérdése által jelenteni; talám a' külső dolgokra ügyelő Ministériumhan akar néki szolgálatot adni; vagy éppen Spanyol Országba Követnek küldeni? Hozzá fogott a' Spanyol nyelvnek tanulásához — a' Ministerekkel ellenkező padon sokal ritkábban kezdett megjeleni, a' Ministerek ellen ritkán beszélni, 's a' Vighek klubjába még sokkal ritkábban menni. Walpole ezt lát-

ván, jól tudta mi dolog. Az ifjú, három hónapok mulva, mikor már meglehetősen megtanult volt Spanyolul, elbeszélte a' Ministernek, hogy tanácsát követvén, már a' Spanyol nyelvet megtanulta — melyre a' Minister így kiáltott fel ditsérrő hangon: Igen jól van Etsém Uram, már most olvassa Don Quixotot szorgalmasan eredeti Spanyol nyelven — ezen gyönyörűsége akartam utat mutatni Etsém Uramnak, mikor a' Spanyol nyelvnek tanulását javasoltam.

Talleyrand Herczegről ily megjegyzéniyalót közöl ugyantsak ezen Bavariai Ujság a' Párisi Constitutzionelből: — „Ezen Herczegről, úgy mond, a' törvényhozó kamarak' kinyittatásának közeledésekor örökké oly beszéd szokott szárnyra kerekedni, hogy ő igen nevezetes ember legyen, mint a' ki-be az egyyik rész, az Ultrák' része, egész bizalmát helyheztené, a' másik rész pedig, tudniillik a' Liberalisok' része, nagyon félne tőlle. Mi azt jegyezhetjük meg felőlle, hogy benne mindenek felett azt a' magaalalmaztatást 's azt a' előítéletnélkülvalóságot lehet bámulni, mellyel ő, mint az időnek környüállásai kívánták, egy extremumról a' másra örökké által tudott menni. Az úgynevezett Constituens Nemzeti Gyűléskor Püspök lévén, a' Republikai Országlás alatt a' papi ruházatot, a' Direktorium alatt a' Bourbonokat, 's a' Consulság alatt a' Direktoriumot esküdte-el. A' Császárság alatt azon mélységes örvénynek kiszélesítettésén dolgozott, melly Frantzia Országot a' régi Dynastiától elválasztotta. Az ellenséges armádáknak megérkezésekkel a' Császárság mellől elállott, 's a' Bourbonok mellé esküdtt vissza, éppen azon Bourbonok mellé, kiknek örökös gyűlölésére megesküdtt vala. Hát már az ólta volt-é még valami hátra a' mit elesküdhessék? Még is

találunk valamit; t. i. azokat polgári szabadság' principiumait, a' mellyeket 1790-ben oly nagy buzgósággal alani látszott. Ezeket elesküdtte akkor mikor az Ultrák közzé lépett. Pedig akár melly nagy légyen is ezen nevezetes oszlopembernek politikai indifferentismusa vagy lelkiesmereti érzéketlensége, tsakugyan fel nem tehetjük felőlle azt, hogy, mint a' Revolutzio' minden változásainak szemmel látott tanuja, eszébe nem vette volna azt, hogy az Ultrákkal semmihez fogni, semminek állandó talpkövet tenni nem lehet, és hogy arra, hogy ők tökélltesen kielégíthetessenek, a' kívántatna, hogy az Országban minden dolgoknak rendje a' hegyes végére állittassék. Mi lehet tehát a' Talleyrand Ur' célja mostan az Ultrák' serege elejébe való kiáltással? Ismét fő személyt akar jádzani; nevezetessé akarja magát tenni; zavarosban akar halászni; magát az Ultrák által Ministerségre akarja emeltetni, de oly fenntartással, hogy mihelyest szükségesnek lenni látandja, e' mellől is ismét elesküdjék.“

Nagy Britannia.

Innét a' Reformálás' dolgáról mostanság' semmi környüállásos tudósításokat nem olvastuuk. Úgy látszik, hogy nem volt sikertlen a' Hunt' jóvallása, melly által a' Radikális reformálódás' barátjainak azt tanátskotta, hogy a' Parlamentum' üléseinek elkezdődéssek előtt semmi féle népgyűléseket ne tartsanak.

Az Anglus népnek az a' része ellenben, melly az Országlószékekkel tartván a' reformálódást meg akarja akadályoztatni, annál gyakrabban tartja a' maga úgynevezett Loyalis gyűléseit, mellyek kérelmeket készítenek a' Régens Princzhez, azért, hogy az Országlószékek legyen mit hozhasson-fel majd a'

Parlamentumban a' Radikálisok ellen. (A' Loyalis nevezet éppen olyan közönséges már most Angliában mint a' Radikális.) — Az Oxfordi Loyalisok is kérelmet készítettek és küldöttek a' Régens Princzhez.

Summázat a' Londoni újságlevelekből — A' Ministerialis Kurirból: Dublinban gyűlést tartottak az Irlandus Catholicusok, 's külömbkülömbféle határozásokat tettek, mellyek közzül némelyeknek nagyon radikális formájok van, úgy hogy akadályoztatni fogják inkább a' Parlamentumban az ő emancipaltatásokat, mint elősegélleni. Irlandiának északi részeiben is törvénytelen öszszegyülekezések jelengetik magokat. A' békételenek, kik efféle öszszeseregleteket tartanak, Pántlikás embereknek nevezik magokat, 's éjjelenként tsavarognak ide 's tova az Országban, 's fegyver- és pénz-requisitziókat tesznek, 's a' pénzt is azért gyűjtik, hogy azon is fegyvert vásárolnak. A' kiket a' Pántlikások a' magok részekre tsábithatnak, megesketik, hogy halgatni fognak 's engedelmesek lesznek. Erre nézve a' Galway városabéli Loyalis Magistratus úgy ítélvén, hogy jó leszen előrevaló vigyázással élni, a' Loyalis lakosokat öszszehivatta 's tanátsot tartatott az-eránt, hogy a' tsendes nép minden bajtól megoltalmaztathassék, 's az öszszesesküvés' gerjesztőji megbüntelődjenek. Pénzgyűjtemény eránt is gondolkodott ezen Loyalis gyűlés oly célra, hogy a' tsendes lakosok oltalmazójinak száma megjutalmaztatások által is neveltessék. — Angliának néhány Grófságaiban egy időtől fogva éjjeli berontások 's még gyilkosságok is kezdettek történni, 's azt mondják, hogy mind ezeket azon Reformálók tselekednék, a' kik éjjelenként szokták gyűléseiket tartani, 's a' kik közt fegyveres emberek is többek szoktak lenni. Ez

efféle történetek arra indították a' Stafordi Grófságbéli Magistratusokat, hogy az ott találtató Polgári fegyvereseket 1000-re szaporítsák. Hasonlóképpen tselekedtek Skotziában az Edinburgi 's több más Magistratusok, 's ezek is Loyalis kérelmeket készítettek és intéztek a' Régens Princzhez. — A' *Morning Chronicle*-ből: Az Északi Amerikai levelek szerint Ney-Yorkban és Baltimoréban szünni kezdett ugyan a' Sárgahideg. hanem Uj-Orleanban annál nagyobbban kezdett kegyetlenkedni. A' 3000 ezerből álló lakosok közzül napjában 25 emberek halnak-el. A' várost a' lakosok sokan oda hagyták: hanem a' nyavalya a' Mississipi mellett felfelé is kezd terjedni. — Havannában is oly nagyon folytatja kegyetlenkedését a' Sárgahideg, hogy a' Radiksból nem régen oda érkezett 3000 katonák közzül 1400 már ispotályba záratott.

* * *

Londoni Könyváros Carlile, kirol már más alkalmatossággal megiratott, hogy a' Payne munkájának kiadásaért 's árulásaért megperelttévén, 's bűnösnek lenni ítelttévén, az ölta fogságban ül, November' 13-dikán ismét ítélőszék' elejébe állittatott az istenkáromló könyvek kiadásaért. Panaszolkodván, hogy őtet a' maga védelmezésben akadályoztatják, ily feleletet kapott a' Fő Itélőbírótól: „Igen is, azt egyáltalában meg nem engedjük, hogy az Ur valami olyant mondjon vagy tselekedjék, a' mi annak tagadására czélozhasson, hogy a' *Szentírás* a' Teremtőnek kinyilatkoztatott akaratja légyen. Egyéberánt minden útak módok, mellyek a' törvényekkel nem ellenkeznek, az Ur előtt is nyilván vagynak.“ — Minthogy azonközben Carlile a' Fő Birónak ezen intésével se' gondolván, tovább is vitatni akarta azt, hogy a' Payne' könyvében találtató fel-

ily
vasu
ügy n
gen, h

tételek igazak, tehát egyenlő akarattal meghatározta az Itélőszék, hogy neki halgatás parantsoltassék, azért, mert a' törvény tilalmazza azt, hogy valaki valamely törvényes szék előtt a' Keresztyén-ség' tudományainak igasságát tagadja; melly után a' Fő Bíró ismét vissza kísértette a' bűnöst a' fogházba, tudtára adván, hogy November' 16-dikán ismét elő fog hoztatni a' végső ítéletnek meghallására.

Elegyes Dolgok.

Némely ujságlevelék nevezetes szerentsétlenségeknél beszéllésével foglalatostadtaják Olvasóikat Napkeleti Indiából. Az Indus' vize torkától nem messze Ketsch (C u s c h) nevű tartományt 's annak országló Fejedelmét az a' szerentsétlenség érte a' múlt Jun 16-dikán, hogy a' földnek rengése által, csak nem az egész tartomány, sok városok és faluk semmivé tétettek, és sok emberek az omlások alá temették. Az egész Indus Historia nem emlekezik ehez hasonló földindulásról vagy ingásról. Csak a' fő városban, melynek neve az odaváló irás szerint Boogebooge, a' nállunk való Német kimondás szerint pedig *Budschbudsch*, egy tsupa kőhalommá változván, 2000-nél több embert temetett maga alá. Egy Anglus fegyveres tsapat Keir nevű Kommandáns' vezérése alatt a' vároától nem messze fekűvén lógerben, onnét szemlélte a' várnak, és városnak néhány szempillantatok alatt történt összeomlását. Több városok nevezetnek meg, a' mellyeket hasonló szerentsétlenség ért; milyenek Mandavi, Mundria, Baroda, Andsharu, 's mások. Még Gúsurate nevű szomszéd szigetre is által hatott a' földnek nagy rengése; a' szigetnek Admedabad nevű városában

néhány templomok s' egyik nagy épütek összeomlottak. — Nem sokkal ezen rettentő tsapás előtt egy más nagy szerentsétlenség érte ezen tartomány' urának a' Radschának familiáját, Két tetevérek lévén, minekutánna egygyütt jó idejig schakkoztak 's az időt legnagyobb barátsággal tölteni látszottak volna, néhány minuták mulva az egygyik a' másikat orozva által döfte. A' gyilkos a' volt, a' melyik már az uralkodó széken ült, de az uralkodásból azonnal levettetett, 's még a' földinduláskor nem tudták, hogy az ő fíja fogfe az országlásra emeltetni, vagy a' megölettetettnek fíja. Az anyyokat azon kastély omlása alá temette a' földrengés, melyben lakott. Mást nem említenek, hogy a' familiájából elveszett volna. —

Ezen földrengésnek szörnyűségét abból is meg lehet itélni, hogy, noha gyengén, még Puhnában is éreztetett, a' melly oda, délfelé 70 vagy 80 mértföldnyire esik. A' rengés a' következett napokon is, még 20-dikán is, tartott, melly miatt a' tartomány' lakosai szörnyű félelemben voltak. — A' rengés azonban nem oly nagy mértékben éreztetett, mint eleintén, mellyet annak lehetett tulajdonítani, hogy Budschbudsch től valami harmintz Anglus mértföldnyi távolságra, egy hatmon a' földalatt égő tűz kiüzött 's egy Vulkánt farmált, hol az égő matéria szüntelenül folyván ki felé, ott takarodik ki az a' tüzerő, melly a' földet oly nagyon megszekettette vala.

Ujabb Ujságok.

A' Nov. 20-dikán költ Párisi Moni-törben ily Királyi parantsolat találtatik: — Lajos, Isten' kegyelméből Frantziaország és Navarra Királya; köszöntésün-

Ket ajánljuk mindenknek, kik ezeket olvassák. Mi a' következőket rendeltük és rendeljük. — 1. Czik. Báró Pasquier Statusminister 's a' követek' kamarája' tagja, külső dolgokra ügyelő Ministerre; Marquis Latour-Manbourg, Frantzia Pair 's a' mi Anglus Udvarnál lévő Nagykövetünk, Hadi Ministerré; Royur, Státusminister 's a' követek' kamarája tagja, Finanziái Ministerré nevezettek. — 2. Czik. Gróf Decazes, belső dolgokra ügyelő Minister, a' mi Ministeriális Tanátsunk' Elölülőjévé nevezetett. — 3. Czik. A' mi Ministeri Tanátsunk' Elölülőjére bizattatik, hogy ezen Rendelésünket végrehajtsa. Költ a' Thuillieria' kastelyában November 19-dikén, az idvességnek 1819-dik, 's a' mi Országlásunknak 23-dik esztendejében. — Lajos.

Ezen Királyi parantsolat szerént tehát, Minister Desolles, Gouvion San-Cyr, és Báró Louis, kihagyattattak a' Király' Ministerei között, 's helyekbe a' feljebb megnevezettek tettekek-be.

* * *

Hivatal szerént nem iratik, de a' Bavarai Közönséges Ujság szerént tsakugyan Párisi levelekben emlittetik, hogy mint hirtelik, a' feljebb nevezett három Ministereknek a' Ministériumból lett kilépések, azért történt volna, hogy a' Választást illető törvényen tétetődhető változásokban, mellyeket a' Royalisták tavaly oly nagyon sürgettek, de akkor a' Ministerek meggátoltak, most pedig a' négy megmaradott Ministerek is kivánnak, meg nem egygyeztek.

Kadiksban nagyon szünik a' Sárgahideg, a' melly szerentsét a' nyolcz napok-olta tartó essőzésnek lehet tulajdonítani. Az is egy kedvező jel ezen tekintelben, hogy a' madarak kezdenek vissza térni Kadiks környékeire, mel-

lyek oly természeti tulajdonsággal bírnak, hogy az efféle dögleletes ragadó betegséget finom szaglások által megérezvén, az oly helyekről, a' hol efféle betegség uralkodik, el szoktak távozni.

'A Bétsi Czikkelyek' folytatása: —

Ő Felsége a' mi kegyelmes Királyunk, Feld-Marchal-Lieutenant és Udvari Hadi Tanátsnok Baró Meccséry Ő Excellenziaját, számos hadi tetteiről eléggé esmeretes Hazánkfiát, a' hi 42 esztendei hadi szolgálatja alatt, mind békesség idején, hivatalbeli kötelességeinek hívséggel és fáradhatatlan munkássággal lett bétöltése által; mind pedig a' hosszú háborúkban, különösen a' Frantzia Revolutzió kezdetehori véres üthözetekben, a' midőn az Austriai Soregek, magoknál mindenkor sokkal számosabb Frantzia hadakkal, 's a' legkedvetlenebb körülállások között viaskodtak, tsaknem naponként verekedvén, gyakorta, kevés számú népével is fényes vitézi tetteinek bizonyosságait adta, állhatatos hazafiúi pályafutása által a' Király és a' Haza mellett való jeles vitézkedése által magának fényes érdemeket szerzett, minden fizetés nélkül Belső Titkos Janátsosi rangra csemelni méltóztatott.

* * *

Császár és Király Ő Felsége kegyelmesen méltóztatott az Erdélyi Udv. Felséges Cancellariánál volt Udvari Concipista Nyíró Mihály Ur helyébe, kinek Udvari Titoknokká lett neveztetéséről már más ízben emlékeztünk, ugyan ott eddig mint Registrans, megkülömböztetett hívséggel, szorgalmatossággal szolgált Malom 'Sigmund Urat, Udvari Concipistává kinevezni.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Pesti tudósításokban ezeket olvaszuk: —

Pesten Nov. 22-ikén a' Sz. Ferencz Szerzetének templomában ritka pompával ünnepeltetett Sz Cziczelle napja. Reggel 10 órakor nagy muzsikás Mise tartatott, mellyet az oltárnál Tisztelendő Páter Holczer Balás mostani Guardian Szerzetes társaival végzett, a' karban pedig mintegy 150 muzsikusok. E' végből meghivattattak mind a' két városbéli nevezetesebb Muzsikusok, és a' Muzsikának gyakorló barátjai; a' Compositio ama híres Cherubinitól való; az elődást Seiler Ur, a' Buda fő templomnak Muzsika Igazgatója igazgatta. A' Hangmesterségnek ezen remek munkája valamint a' Catholicus Cultusnak felséges méltóságát szívrehatóképen éreztette, úgy a' Szép Mesterségeknek a' kegyes érzések felgerjesztésére igen munkás erejét tagadhatatlanul megbizonyította. Rivalíképen felséges volt a' Gloria, Credo, és Agnus Dei, melly részeknek méltóságos erejét azok különösen érezhették, kik a' muzsika zengésével a' Pap által mondatni szokott textust öszvehasználtatták. Ezen pompás remeknek előadásában, melly az egyházi Muzsikának egy nagy példája, résztvettek minden Vallás különbség nélkül a' Hangmesterségnek barátjai, valamint a' Halgatók között is ezen részvétel szembetűnő volt.

* * *

A' múlt Pestivásár alkalmatosságával hizott-marha eladattatott volt 13,117. Mellyek közzül Magyarországi

ökör: 4559; Moldovai ökör 2038; Bussa ökör 315; Rätz vagy Serviai ökör 92; Magyarországi tehén 2967; Moldovai Tehén 3005; Bivaj 141. — Ezen Gőboly Marha közül egy darabnak legnagyobb ára volt 147 fl. 30 xr.; 's efféle ökröknek darab számra a' husa 4 mázsára, a' fagyúja 60 fontra betsültetett. Ezen Falkát Karlowitzból Andriowits Demeter hajtotta, az egész Falka állott 241 darabból, és a' Korneuburgi Auszriai Mészárosok vették meg. — Általában vévén a' külömbféle Falkáknak közép árát 95 forintra lehet darabját tenni; de volt darabja 60 fton is, 's ezeknek nehezsége betsültetett husban 2 mázsára, 25 fontra, fagyúja pedig 20 fontra. A' valóságos eladók és vevők 20 külömbféle helyekről vatók voltak.

Ugyan ezen vásári alkalmatossággal November 20-kán levágotott két Magyarországi ökör, mellyeknek husa 1747 fontot, fagyúja pedig 446 fontot nyomott, és egy öszveségessen 2193 fontot: — Ezen két ökör a' Fegyverneki pusztán Heves Vármegyében nevelkedett, 's ott hét esztendeig húzta a' jármot; a' múlt télen ugyan ott szénára fogatott; és a' közelebbi nyáron Pesten szénával, és darált-gabonával tartatott; magassága a' nagyobbiknak a' marjánál 17 marok, és 1 hövelk volt. A' Mészárosok azt itélték róla, hogy ha egy hónappal előbb le vágotott volna, egy mázsával löbhet nyomhatott, mert már most fogyni indult. Ezen nevezetes példák által megbizonyított, hogy a' Magyar Szarvas-marha, jó gondviselés alatt sem erejére, sem hizhatóságára nézve nem alábbvaló a' szomszéd tartománybelinél, minthogy az említett két darab egyenként véve mintegy 11 mázsái nyomott.

A' Magyar Nemzeti Litleratúra újab-
ban ily betses munkákkal gazdagított:

„Quinti Horatii Flacci Opera Latina,
ejusdem generis versibus hungarice
explicata. — Vagyis: Horác' Munkái
hasonló nemű Versekkel megmagyarázva —
Édes Gergely által. — Pesten Trattner
János Tamás betűivel és költségével. 1819.
— Két kötet közép nyolczad rétbén.
A' két kötetnek árja 4 forint.“

„Ertekezés a' Magyar Verselés módjáról,
és Fordításokról. — Tit Petronius Arb.
nevezetesebb Verseinek hasonló mértékű,
és ugyan annyi sorú próbafordításával
egygyütt. — Készítette Somogyi Gedeon.
— Veszprémben. Özv. Szammer Mikályné
betűivel. 1819.“

A' Könyvnek homlok írása rézre
vagyon metszve, és díszes képessévelis
felékesítve, borítottja is elég tsinos, 's
a' nyomtatás olly gondossan vitetett végbe,
hogy benne igen kevés hibákat találhatni.

* * *

Rév-Komáromból, Nov. 26-kán.
— Nemzeti kimivelődésünk előmozdításában
mind untalan munkás Városunk' szép
izlésű Fiai, és Leányai érezvén, hogy a'
melly Intézetben a' hasznos dolgok a'
kellemetesekkel illendően szerkeztetnek
össze, azt sok tekintetben

azt Emberiség Oskolájának lehet tartani:
a' mult hónapban egész örömmel vettek
pártfogások alá egy Nemzeti játszó Társaságot,
melly Kilényi Dávid Ur Igazgatása alatt,
— ki egyszersmind nevezetes
Játszó is — nagy megelegedéssel
adott már elő egynehány Darabokat —
Jelesebb Tagjai ezen új Társaságnak: a'
tsak nem Nemzeti Játékszinűnk kezdetétől
fogva ditséretes Lang Ur, a' különös
említésre méltó Etsedi Josefa, az
ügyes Szentpéteri, Ifj. Láng, és Farkas
Urak, több igyekező Társaikkal.

A' S A J K A. S O N E T T.

Csalárd örvények, vad sziklák között
Sajkám lebegve futja víg futását,
'S kaczagja a' bosszús szél' 's hab' duzzanását,
'S szirtjeit, mellyekbe olly sokszor üt-
között.

Nőm 's e' kisdéd csoport az Üldözött'
Arczáról csókkal törlik izzadását;
'S lantom, szelíden zengve a' szív' habzását,

Az árböczon függ, myrtusaim között.

Köd, éj borítja útamat megint!
De rám amott egy szép csillag tekint,
'S szent hittel tölti-bé a' csüggedt szívet.
Elő! elő! bár mik rettentsenek!
Bajában nem hagyják az Istenek
A' Szerétőt, a' Művészt, és a' Hívet.

Novemb. 11. d. 1819.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czedulában: —
Nov. 26 dikán 250 — 27 dikán 250 $\frac{1}{2}$ — 29 dikán 250 $\frac{1}{4}$ — frintot